

Kardosné Nagy Mária óvodavezető
Pósa Utcai Óvoda, Debrecen

Zahra, Demjan, Makfira és a többiek...

Ezeket a gondolatokat az EMA „Segítők és barátok között” pályázati projekt zárásaként vetem papírra. Életképek a migráns gyermekek óvodai integrációjából. Feladat, kihívás pedagógiai értelemben, és szemléletváltás az óvodapedagógusok és a szülők tekintetében. Nevelőmunkánkhoz az alapot és kereteket a Lépésről lépésre óvodai program adja, amellyel 1997 óta dolgozunk.

Egy érdekes felsorolás. Nevek... Mindegyikükről készült fotó. Ők mosolyognak ránk vissza. Hogy hogyan érkeztek, lényegtelen, és hogy miért... oka volt. A kis szemek tükrében csillog a remény, a félelem, a kíváncsiság.

Még gyermekek, éljék óvodás, boldog életüket: játsszanak társaikkal, énekeljenek, varrjanak, fűzzenek, örüljenek, táncoljanak együtt.

Ennyit akartunk itt az óvodában, 2008 szeptemberében. Úgy gondoltuk, ha kitarjuk a karunkat, még több kisgyermek fér el az ölkünkben, fontosak nekünk. Szeretet, elfogadás, figyelem, kedvesség, befogadás, biztonság. Csak a nevelés hangsúlyai helyeződnek át. A programunk minden kisgyermek nevelését biztosítja, mivel az egyén, az individuum áll a középpontban.

„Sziasztok! Megjöttünk!” – mondják reggelente, miután együtt megérkeznek a busszal, amely a befogadóállomásról szállítja őket. S máris sietnek a családi központba, az építőbe, vagy még egy kis gyümölcsöt eszegetnek a többiekkel.

Demjan kezét, karját gézzel bekötöttük, hogy vérző sebért védjük. Ott áll az ablaknál, s fogával tépi a gézt. Baj van, őt már nagyon nehéz lesz életvidámmá varázsolni. Másnap már mindent megértettünk: a pszichiáter nem engedi közösségbe, kórházba kell mennie.

Zahra törekeny, fehér bőrű, apróka kislány: a rózsaszín kötött blúzocskára és a kötött kisszoknyára, mint egy babára, olyan. Cumisüvegét (amely kakaóval van teli) szorongatja, iszogat. Semmi más ételt nem vesz magához. Daniella, a szülőkoordinátor, ölben ringatja, valami szerb dalt dúdol neki. Szinte eltűnik a kicsiny test az ölben, egybefonódik a kép.

Hamarosan megtörik a jég: egy hosszas séta után fáradtan, éhesen az asztalhoz ültek a gyermekek. Zahra kicsiny kezével a rizst ette. A gyermekek odafordultak társaikhoz, és suttogva, de örömmel mondták: eszik Zahra!

Ildikó néni, aki óvodapedagógus-tanító volt ebben a projektben, nagy szorgalommal tanította a magyar nyelvet, fejlesztette őket különböző játékos tevékenységekben, ill. számtalan közös játszótérben, báb- és meseelőadáson vettek részt. Mindent megértettek magyarul, ők pedig kézzel mutogatva, rajzolva megértetik magukat, vagy hívják Tinát, aki szerbül és magyarul is jól beszél. Az orosz-, angol-, németnyelv-ismeretet most igazán tudják kamatoztatni az óvónénik és a dajka nénik.

Makfira már több mint két éve jár óvodánkba, kisebb testvérét, Sabánát májusban várjuk. Makfira felékszerezve (füllevaló, nyaklánc) érkezik: két szemöldöke között a pötty, szeme, szája kifestve. „Nem szabad letörölni! Ő így szép!” – mondják társai.

Arab gyermekdalok, mondókák, szerb dalocskák, orosz versike, szerb tánc, orosz ábécé: ezt mind-mind együtt tanultuk velük, tőlük. Mindenhez ragaszkodnak: a kis kép, a rajz, a fűzések, festések, hajtogatás nem a kisdobozba kerül, hanem már teszik is a hátizsákba. A családi központban, ha játszanak, minden a helyén van: a tányérok, poharak edények ott sorakoznak a polcon, a ruhaszárítón szép rendben a babaruhák száradnak. A hátizsájkjukban indulásra készen

ruha, cipő, a szükséges dolgok.

Amióta ők közöttünk vannak, tudjuk, hogy az óvodai hétköznapi nem egyszerű mindennapi. Nem tudtuk, nem gondoltuk, hogy milyen az az érzés, amikor egy nap még együtt játszunk, és másnap jön a hír, hogy a család az éjszaka elhagyta a tábor területét, idegenrendészeti eljárás alá kerültek, és nem jöhetnek az oviba, vagy a legrosszabb hír számukra: vissza kell menniük abba az országba, ahonnan jöttek.

Bárhogyan is alakul, örülünk, hogy részesei lehetünk, ha csak rövid időre is, életüknek.

